

PELASTUSOPISTO

PeO244333

Päivämäärä

00.02.03.04

Pelastusopiston toiminta- ja talous- suunnitelma

TTS 2025-2029 Pelastusopisto

PELASTUSOPISTO

Sisällys

1	Lähtökohdat suunnittelukauden 2025–2029 toiminnalle.....	3
2	Johdon katsaus	4
3	Toiminta-ajatus, missio, visio ja arvot.....	5
4	Toiminta ja talous 2025–2029	6
5	Henkilöstövoimavarat	7
5.1	TTS 2025-2029 Pelastusopisto2029	7
6	Koulutus.....	8
7	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta	8
7.1	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tavoitteet vuosina 2025-2029	9

1 Lähtökohdat suunnittelukauden 2025–2029 toiminnalle

Pelastusopiston näkökulmasta pelastustoimelle osoitetut määrärahat uhkaavat pelastustoimen ja hätäkeskustoitinnan riittävän koulutusmäärän turvaamista valtakunnallisiin tarpeisiin. Pelastajalisäystarve on arvioitu valtakunnallisesti sisäministeriön tilauksesta tehdyllä selvityksellä vuonna 2024. Hätäkeskuspäivystäjien osalta tulisi toteuttaa samankaltainen selvitys saadaksemme varmuuden hätäkeskuspäivystäjien riittävästä koulutusmäärästä.

Pelastusopistolle osoitetut tuottavuustavoitteet ja määrärahojen vaje ovat pakottaneet Pelastusopiston käynnistämään yhteistoimintamenettelyt vuoden 2025 osalta, millä on vaikutusta koko Pelastusopiston lakisäateiseen toimintaan. Yhteistoimintamenettelyssä on esitetty tuottavuustoimenpiteinä mm. alipäällystö- ja päällystökoulutuksen vähentämistä huomattavasti. Tällä olisi merkittävä vaikutus pelastustoimen suorituskyvylle. Yhteistoimintamenettelyllä voi olla oleellisia vaikutuksia henkilöstön työn tekemisen muotoihin. Erityisen huolestuttavaa olisi harjoittavan opetuksen määrän vähentyminen. Näillä muutoksilla on negatiivisia vaikutuksia opiskelijoiden työelämävalmiuksiin. Samalla muutokset luovat paineita työnantajan perehdyttämiselle ja täydennyskoulutukselle, mikä on haastavaa toteuttaa rajallisilla resursseilla.

Muuttuvalla toimintaympäristöllä ja työntekemisen muotojen muuttumisella voi olla myös henkilöstön työhyvinvointiin heikentäviä vaikutuksia. Negatiiviset vaikutukset työnantajaimagoon voivat vaikeuttaa myös pelastajalisäykseen tarvittavan opetushenkilöstön rekrytointia.

Tuottavuutta voitaisiin edistää valtiotasoisesti yhdistämällä Pelastusopiston ja Helsingin pelastuskoulun resurssit yhteen oppilaitokseen, jolla olisi kaksi toimipistettä. Tämä edistäisi tuottavuutta merkittävästi sekä lisäisi pelastustoimen koulutuksen yhdenmukaisuutta ja tasalaatuisuutta valtakunnallisesti.

Ulkoinen toimintaympäristö

Ulkoinen toimintaympäristö niin kansallisesti kuin kansainvälisesti muuttuu entistä nopeammin ja rajummin. Uudenlaiset ilmiöt vaativat uudenlaisia tapoja vastata niihin, mikä kasvattaa entisestään paineita erityisesti viranomaisyhteistyölle. Ilmiöt ovat aiempaa ennakoimattomampia, jolloin niihin varautuminen on haastavampaa.

Valtionhallinnon taloudelliset paineet kohdistuvat kaikkiin yhteiskunnan toimintoihin ja toimijoihin, joten taloudellisten resurssien heikkeneminen aiheuttaa toimintaan muutoksia.

Sisäinen toimintaympäristö

Pelastusopiston keskeiset vahvuudet ovat osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö sekä valtakunnallisesti ja kansainvälisestikin ainutlaatuiset ja tunnustetut harjoitusalue ja muut oppimisympäristöt. Vahvuuksien ylläpitäminen ja kehittäminen suunnittelukauden vaativissa olosuhteissa edellyttävät osaamisen ylläpitämistä ja vahvistamista erityisesti strategia- ja toimialaosaamisen sekä kansainvälisen osaamisen alueilla. Toimenpiteillä pyritään varmistamaan Pelastusopiston tulevaisuuden toimintakykyä.

Tarkoituksenmukaisia, kustannustehokkaita sekä oppimista edistäviä pedagogisia ratkaisuja ja muita toimintamalleja haetaan yhteistyössä henkilöstön ja soveltuvien yhteistyökumppanien kanssa. Digiopetus sekä aikaan- ja paikkaan sitomaton opetus lisääntyvät tulevaisuudessa.

2 Johdon katsaus

Pelastusopisto on valtakunnallinen oppilaitos ja valtion virasto toimipaikkanaan Kuopio. Pelastusopiston lakisäätöisenä (laki Pelastusopistosta 607/2006) tehtävänä on vahvistaa yhteiskunnan turvallisuutta järjestämällä pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan ammatillista tutkinto-, lisä- ja täydennyskoulutusta sekä varautumiskoulutusta. Pelastusopisto vastaa myös sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmästä sekä kansainvälisen pelastustoiminnan asiantuntijoiden kouluttamisesta, rekrytoinnista ja lähettämisestä operaatioihin. Lisäksi Pelastusopisto koordinoi pelastustoimen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI), tekee tutkimuksia ja selvityksiä sekä ylläpitää pelastustoimen keskuskirjastoa. Pelastusopistolla on käytettävissään modernit oppimisympäristöt, mukaan lukien 38 hehtaarin harjoitusalue. Pelastusopiston henkilöstömäärä on 145, joista 20 on tutkimus- kehittämis- ja innovaatiopalvelujen henkilöstöä ja 32 hallinto- ja tukipalvelujen henkilöstöä.

Pelastusopiston tavoitteena on olla ennakoiva edelläkävijä, kehittyvä ja kehittävä osaaja sekä vaikuttava ja vastuullinen yhteistyökumppani. Pelastusopistolla panostetaan myös osaavaan ja hyvinvoivaan henkilöstöön sekä yhdessä tekemiseen ja osallisuuteen.

Pelastusopisto pyrkii vastaamaan valtakunnalliseen pelastajatarpeeseen lisäämällä pelastajakoulutuksen aloituspaikkoja. Lisäyksen suunnitteluun on kohdistettu merkittävästi resursseja huolimatta rahoitukseen liittyvistä epävarmuustekijöistä tulevaisuudessa. Aloituspaikkojen lisäystä suunnitellaan ja toteutetaan myönnettyjen määrärahojen mahdollistamissa rajoissa. Erityisesti opiskelijarekrytointiin on panostettu, ja siinä on tehty vahvaa yhteistyötä pelastuslaitosten kanssa. Toistaiseksi hakijamäärät ovat näyttäneet hyviltä keskimäärin noin viisi hakijaa aloituspaikka kohden. Pelastustoimen opetushenkilöstön saatavuus on myös yksi haaste Pelastusopistolla.

Pelastusopiston TKI-toiminta on kehittynyt sen jälkeen, kun henkilöstövajaus on saatu korjattua ja uusia hankkeita aloitettua. Eri hankkeiden kautta tuotetaan tietoa koko pelastusalan kehittymistä hyödyntämään, esimerkiksi uusien julkaisujen muodossa.

Kansainvälisen pelastustoiminnan valmiuden ylläpitäminen on ollut onnistunutta ja erittäin aktiivista. Toimintaan ollaan tyytyväisiä erityisesti, kun otetaan huomioon, että Pelastusopisto ei ole valmiusorganisaatio ja asiantuntijoiden lähettäminen vaatii useiden eri henkilöiden työpanosta.

Koulutuksen suunnittelua ja toteuttamista ohjaavat keskeisesti työelämä- ja tutkintopalautteet sekä talouden realiteetit. Toiminnassa huomioidaan lisäksi sisäisen turvallisuuden strategia sekä pelastustoimen strategia ja niissä kirjatut painotukset. Suunnittelukauden aikana jatketaan kustannustehokkaiden ja tuottavuutta varmistavien, kaikkiin toimintoihin liittyvien toteutusvaihtoehtojen tarkastelua, johon sisältyy myös niiden vaikutusten arviointi. Jotta toimintaa pystytään suunnittelemaan, kehittämään ja arvioimaan tuloksellisuuden ja tuottavuuden näkökulmasta, tarvitaan oikeita asioita mittaavat indikaattorit. Suunnittelukauden aikana jatketaan indikaattorien kehittämistyötä.

Pelastusopisto osallistuu mm. työryhmäedustusten kautta pelastuslaitosten kumppanuusverkoston toimintaan, jotta koulutuksen sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan kannalta merkitykselliset asiat tulevat huomioiduksi. Pelastustoimen uudistushankkeen tuotoksena syntyneet kehittämisajatukset toteutetaan koulutuksessa tarkoituksemukaisella tavalla. Samalla osallistutaan pelastustoimen koulutusjärjestelmän kehittämistyöhön sisäministeriön linjausten mukaisesti.

Pelastusopiston strategiakausi päättyy vuonna 2026. Näin ollen suunnittelukaudelle ajoittuu strategian päivitysprosessi. Tässä otetaan huomioon hallituksen hallitusohjelman linjaukset ja valtakunnalliset kärkihankkeet.

3 Toiminta-ajatus, missio, visio ja arvot

Pelastusopistolla koulutamme ja tutkimme vastuullisesti ja ennakoivasti

- Missio: Pelastusopisto vahvistaa yhteiskunnan turvallisuutta kouluttamalla, tutkimalla ja kehittämällä.
- Visio: Pelastusopisto on kansallisesti ja kansainvälisesti tunnettu ja arvostettu.
- Arvot: Inhimillisesti, ammatillisesti, luotettavasti – yhteistyössä.

Strategiset valinnat ja tavoitteet

Ennakoiva edelläkävijä

- Ennakoimme tulevaisuuden osaamistarpeita ja toimintaympäristön muutoksia. Kehitämme toimintaamme niiden mukaisesti.
- Edistämme rohkeaa kokeilukulttuuria.

Kehittyvä ja kehittävä osaaja

- Kehitämme osaamistamme aktiivisesti.
- Hyödynnämme tutkimustietoa opetus- ja kehitystyössämme.
- Edistämme Pelastusopiston veto- ja pitovoimaisuutta työ- ja opiskelupaikkana.

Vaikuttava ja vastuullinen yhteistyökumppani

- Teemme vaikuttavaa ydintehtäväämme hyödyntävää yhteistyötä.
- Toimimme vastuullisesti ja huomioimme kestäväen kehityksen periaatteet.

Strategisten tavoitteiden mahdollistajat ja menestystekijät

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

- Panostamme työhyvinvointiimme ja työn merkityksellisyyden tunteen toteuttamiseen.
- Kannustamme osaamisen kehittämiseen.

Yhdessä tekeminen ja osallisuus

- Luotamme toistemme asiantuntijuuteen.
- Vahvistamme yhdessä tekemistä.
- Mahdollistamme sujuvan työnteen.

Strategian toimeenpanoa varten on laadittu koulutuksen toimeenpanosuunnitelma.

4 Toiminta ja talous 2025–2029

	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava ta- voite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava ta- voite 2029
Tuotokset							
Pelastajatutkintojen määrä, kpl, vähintään	155	144	196	240	240	240	240
Hätäkeskuspäivystäjätutkintojen määrä, kpl, vähintään	47	48	48	48	48	48	48
Alipääallystötutkintojen määrä, kpl, vähintään	40	20	20	20	20	20	20
AMK-tutkintojen määrä, kpl, vähintään	30	30	30	30	30	30	25
Hakeneiden lukumäärä / aloituspaikat	5,14	5,77	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
- AMK-tutkinnot	4,6	7,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
- ammatilliset tutkinnot	5,68	6,7	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Kansainvälisen pelastustoimen koulutettavapäivät (PeO)	1000	520	520	520	520	520	520
Pelastusopiston kyvykkyys tarjota asiantuntijoita ministeriön hyväksyntäin kelp. tehtäviin.	100 %	70 %	70 %	70 %	70 %	70 %	70 %
Kansainvälisen pelastustoimen asiantuntijarekisterissä olevien aktiivisten asiantuntijoiden määrä	245	275	260	260	260	260	260
Varautumiskoulutuksen koulutettavapäivien määrä, vähintään	4281	4500	4500	4500	4500	4500	4500
Pelastuslain 67 §:n mukaisen koulutuksen (väestönsuojelun johdon ja muun erityishenkilöstön koulutus) koulutettavapäivien lukumäärä, vähintään	175	150	100	100	100	100	100
Toiminnan tehokkuus							
Koulutuksen kokonaiskustannukset	14 024 043	16 000 000	17 500 000	18 000 000	18 500 000	18 500 000	18 500 000
Pelastusopiston koulutettavapäivät/henkilötyövuodet (htv sisältää koulutuksen ja tukipalvelut)	1177	1100	950	950	950	950	950
Pelastusopiston ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijakohtainen vuosikutannus, euroa, enintään	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000
Laatu ja palvelukyky							
Pelastusopiston tutkintopalaute (asteikolla 1–4)	3,24	3,26	3,11	3,11	3,11	3,11	3,11
Määräraha/kehusehdotus	18 246 000	20 445 000	21 485 000	20 954 000	21 608 000	22 608 000	21 608 000

*Tulosopimus 2025- 2029 taulukko

5 Henkilöstövoimavarat

Pelastusopiston henkilöstösuunnittelussa pyritään resurssien puitteissa etenemään toimintaa ja tuottavuutta tukien. Henkilöstön osaamisen kehittämistä tuetaan täydennyskoulutuksilla sekä omaehtoista kouluttautumista tukemalla. Henkilöstön kehittämis- ja koulutussuunnitelma päivitetään vuosittain.

Henkilöstön työhyvinvointi on tärkeää pelastusopistolla ja siihen panostetaan. Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan omaehtoisella tyhytoiminnalla sekä työnantajan järjestämillä työhyvinvointitoiminnoilla. Valtionhallinnon yhteinen henkilöstökysely työhyvinvoinnista toteutetaan Pelastusopistolla vuosittain.

Strateginen kumppanuus työterveyshuollon kanssa on yksi keskeisistä työhyvinvoinnin työkaluista. Työn haitta- ja vaaratekijät arvioidaan säännöllisesti, työpaikkaselvityksiä toteutetaan työterveysuunnitelmakaudella toimintasuunnitelman mukaisesti, joka viides vuosi yksiköittäin/tiimeittäin. Työsuojeluun ja -turvallisuuteen panostetaan vuosittain mm. teemoitetuilla harjoituksilla sekä hätäensiapu- ja alkusammutuskoulutuksilla.

Taulukko: Henkilöstövoimavarat

Tulostavoite/ Voimavarojen hallinta	Yksikkö	Toteuma 2023	Toteuma arvio 2024	Arvio 2025	Arvio 2026	Arvio 2027	Arvio 2028	Arvio 2029
Htv-määrä	kpl	134	145	151	156	156	156	156
Työtyytyväisyys-indeksi	ind	3,39	3,40	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50
Johtamisindeksi	ind	2,2	2,5	3	3	3	3	3
Sairauspoissaolot	pv/htv	5,8	6,8	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Tilatehokkuus (toimisto-tila)	m2/htv	13	13	13	13	13	13	13

5.1 TTS 2025-2029 Pelastusopisto2029

Pelastusopistolla arvioidaan strategiakausittain suunnitelmat ja toimenpiteet valtion henkilöstöstrategian toteuttamiseen. Henkilöstöjohtamisen käytäntöjä ja strategian mukaisia toimenpiteitä kehitetään jatkuvasti. Valmentavan johtamisen kulttuurin edistämisen ja henkilöstön hyvinvoinnin painopisteet korostuvat toimenpiteissä. Pelastusopistolla on laadittu *Henkilöstöstrategiset toimenpiteet ohjelma*, joka kuvaa keskeiset henkilöstöstrategian toimenpiteet.

6 Koulutus

Pelastusopisto on ainoa valtiollinen ja valtakunnallinen pelastusalan ja hätäkeskustoiminnan koulutusorganisaatio. Pelastusopiston tehtävänä on toiminnallaan lisätä yhteiskunnan turvallisuutta. Opiskelijoidemme osaamisen kehittämisen ja kehittymisen kautta vaikutamme pelastuslaitosten ja hätäkeskusten kyvykkyyteen tehdä työtä väestön turvallisuuden puolesta.

Hallituksen linjausten mukaisesti Pelastusopisto priorisoi suunnittelukaudella pelastajakoulutusta. Priorisointi tarkoittaa pelastusalan alipäälylystön ja päälylystön sisäänottojen merkittävää vähenemistä. Säästöillä on edelleen merkittävä vaikutus Pelastusopiston sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmään (mm. päälylystökurssit jäävät pois). Toimenpiteillä on suoraan vaikutus pelastuslaitoksen kyvykkyyteen tuottaa palveluja, mikä osaltaan vaikuttaa pelastustoimen suorituskykyyn. Maailmanpoliittisesta turvallisuustilanteesta huolimatta Pelastusopisto joutuu vähentämään tarjottavaa varautumiskoulutusta. Vähennyksiä kohdistuu myös Pelastusopiston pelastuslaitoksille tarjoamaan täydennyskoulutukseen sekä kansainvälisen pelastustoimintaan. Kehyskaudella vaikutuksia on myös hätäkeskuspäivystäjien sisäänottoihin.

Keskeiset toimenpiteet vuosina 2025–2029

- Toimeenpanna ministeriön asettaman priorisoinnin mukaisesti pelastajalisäys.
- Tuottaa muita lakisääteisiä toimintoja tuottavuusohjelman mukaisesti.

Pelastusopistolla on laadittu *Koulutuksen toimeenpanosuunnitelma*, joka kuvaa koulutuksen strategiset tavoitteet strategiakausille vuosille 2023–2026.

7 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

Pelastusopisto koordinoi pelastustoimen tutkimustoimintaa Suomessa. Pelastusopisto osallistuu kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin.

TKI-toiminta tukee pelastustoimen normatiivista ja strategista päätöksentekoa sekä toiminnan kehittämistä tuottamalla ja välittämällä tutkittua tietoa ja edistämällä innovaatio- ja kokeilutoimintaa. TKI-toiminnassa otetaan huomioon aktiivisesti toimintaympäristön muutokset. TKI-toiminnot perustuvat toimialan yhteiskehittämiseen ja aktiiviseen kansalliseen ja kansainväliseen verkostoitumiseen.

TKI-toiminta tukee Pelastusopiston koulutusta tuottamalla ajantasaista tietoa toimialan asiantuntijuuden kehittämiseksi sekä osallistamalla opiskelijoita aktiivisesti TKI-toimintaan opinnäyte- ja projektitöiden avulla.

Pelastusopisto tuottaa pelastustoimen tilastopalveluja ja jalostaa tietoa viranomaisille, medialle, sidosryhmille ja kansalaisille. Aktiivisella tutkimusviestinnällä osallistutaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Pelastusopiston TKI-toiminta tuottaa tietoa koulutuksen, strategisen päätöksenteon ja pelastustoimen operatiivisen toiminnan tueksi. Palvelukykyä kuvaavana mittarina voidaan laskea hankkeiden määrää, jossa nämä kriteerit toteutuvat. Käynnissä olleiden hankkeiden voidaan kaikkien katsoa palvelevan koulutuksen kehittämistä, strategista päätöksentekoa tai pelastustoiminnan operatiivisen toiminnan kehittämistä.

Yli 60 % hanketoiminnasta on vähintään osittain yhteydessä koulutustoimintaan, ja niissä on mukana myös opettajia tai opiskelijoita. Pelastuslaitosten kanssa yhteistyötä tehdään noin puolessa hankkeista. Akateemisia tutkimuskumppaneita, korkeakouluja tai tutkimuslaitoksia oli mukana seitsemässä (7) hankkeessa.

7.1 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tavoitteet vuosina 2025-2029

Pelastusopiston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelut (TKI-palvelut) jalostaa tutkimukseen perustuvaa tietoa käytännön tarpeisiin. Pelastusopisto osallistuu kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin, jotka edistävät ja tukevat tulossopimuksen tavoitteita ja tehtäviä. Hankkeet tuottavat tietoa sisäisen turvallisuuden toimintaympäristön muutoksista sekä kehittävät menetelmiä ja toteutuksia pelastustoimen ja kansainvälisen pelastustoiminnan tarpeisiin.

Tilastopalvelu tuottaa tietoa pelastustoimesta, vahvistaa rooliaan tiedon tuotannossa ja jalostamisessa pelastustoimen tarpeisiin sekä osallistuu aktiivisesti pelastustoimen informaatio-ohjaamisen prosessiin.

TKI-palvelut lisäävät aktiivista ja säännöllisesti toistuvaa vuorovaikutusta ja yhteistyötä pelastuslaitosten, hallinnon alan virastojen, oppilaitosten, korkeakoulujen, pelastusalan järjestöjen ja yritysten kanssa, jotta käyttökelpoiset tulokset ovat koko toimialan käytettävissä.

TKI-toiminnan ja koulutuksen kiinteää yhteyttä ja keskinäistä vuorovaikutusta vahvistetaan. Hankkeet kytetään koulutukseen varaamalla resursseja palopäällystön opinnäytetöiden ja projektiopintojen tekijöiden osallistumiselle. Pelastusopiston harjoitusalueita ja muita resursseja hyödynnetään aktiivisesti kokeilu- ja innovaatiotoiminnassa.

Taulukko: Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tuotokset.

	TOTEUMA 2023	TOTEUMA ARVIO 2024	ARVIO 2025	ARVIO 2026	ARVIO 2027	ARVIO 2028	ARVIO 2029
Suoritteet							
Julkaisujen lukumäärä	21	18	10	10	10	10	10
Kotimaisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä	19	17	15	13	12	12	12
Kv. hankkeiden lukumäärä	2	1	2	2	1	1	1
Webinaarien, esiintymisten ym. lukumäärä		20	20	15	15	15	15
Webinaareilla ja muilla esiintymisillä tavoitettavat kuulijat		8000	1000	800	800	800	800

Rehtori

Mervi Parviainen

Hallintojohtaja

Kaarina Halonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pelastusopisto
11.12.2024 klo 08:52. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.